

De Groene Agenda, topsectoronderzoek

▲ Groen kan de leefbaarheid van wijken voor ouderen vergroten.

Steeds meer mensen wonen in de stad. Dit is niet altijd een gezonde leefomgeving. Veel mensen ervaren stress, het ontbreekt aan sociale samenhang, de lucht is vervuild en het veranderende klimaat leidt tot toenemende hittestress en wateroverlast. Slim gebruik van groen is deel van de oplossing voor al deze uitdagingen.

Royal FloraHolland (Bloemenveiling; coöperatie van aanbieders van bloemen en planten), stichting iVerde (samenwerking boomkwekers, handelaren in boomkwekerijproducten, hoveniers en groenvoorzieners) en Wageningen University & Research (WUR) hebben in 2015 het programma De Groene Agenda gestart. Het richt zich op het vergroten en beter benutten van de kennis over de toepassing van groen voor een gezonde(re) leefomgeving. Dit betreft zowel groen in de buitenruimte als groen in gebouwen. Het programma wordt medegefinancierd door de Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen en uitgevoerd door WUR en andere kennisinstellingen in Nederland in samenwerking met het groene bedrijfsleven.

Steeds meer mensen wonen in de stad. Die stedelijke omgeving biedt voor velen nu al een onvoldoende gezonde omgeving. Groen kan een belangrijke rol vervullen om gezondheid en welbevinden van mensen te verbeteren. Hierbij gaat het om zes belangrijke effecten van groen die direct of indirect gezondheid en welzijn beïnvloeden.¹

- verbeteren van luchtkwaliteit
- reduceren van stress
- stimuleren van lichamelijke activiteit
- faciliteren van sociale samenhang
- verminderen van hittestress
- verminderen van wateroverlast door piekbuien

Factsheets

Het programma is in 2015 gestart en bestaat uit een koepel waarbinnen het onderzoek binnen het programma wordt gecoördineerd en een jaarlijks toenemend aantal projecten onder die koepel. Het programma en de projecten zijn er niet alleen op gericht om kennislacunes over de werking van groen weg te nemen, maar ook om bestaande en nieuwe kennis te vertalen naar praktisch toepasbare kennis. Doel is om de groene sector te ondersteunen bij het ontwikkelen en toepassen van innovatieve groene concepten gericht op het benutten van de positieve werkingen van groen. Een concrete invulling hiervan is het werk aan Factsheets waarin de beschikbare kennis rond de effecten en waarde van groen voor de thema's Wonen, Werken, Leren en Herstellen op een beknopte en zo concreet mogelijke wijze bijeen wordt gebracht.

Begin dit jaar is het eerste project afgerond: Van Groen naar Gezond. In dit project is op een rij gezet wat bekend is over de werkingsmechanismen van het groen op het welbevinden van de mens.² Daarnaast lopen er momenteel vijf onderzoeksprojecten.

- Het project Ecosysteemdiensten van Boomkwekerijproducten, gericht op het in kaart brengen van de nuttige effecten van boomkwekerijproducten met betrekking tot gezondheid en welzijn om zo keuze van specifiek sortiment uitgaande van de gewenste nuttige effecten mogelijk te maken.
- Het project Groen voor grijs onderzoekt in een woonwijk in het Brabantse Oisterwijk of met groen de leefbaarheid van wijken voor ouderen kan worden vergroot.
- In het project Groene gezonde ziekenhuizen wordt onderzoek gedaan naar hoe groen kan worden gebruikt om het welbevinden en herstel van patiënten in een ziekenhuis te verbeteren. Hier wordt onder meer onderzocht hoe groen kan bijdragen aan het welbevinden van patiënten die een chemokuur ondergaan.

Noten

1. Hartig, T., Mitchell, R., De Vries, S., & Frumkin, H. (2014). Nature and health. *Annual review of public health*, 35, 207-228; En: Runhaar, H., Mees, H., Wardekker, A., van der Sluijs, J., & Driessen, P.P. (2012). Adaptation to climate change-related risks in Dutch urban areas: stimuli and barriers. *Regional environmental change*, 12(4), 777-790.
2. *Alterra-rapport 2714*, S. de Vries 2016; <http://edepot.wur.nl/380569>.

- Planten voor een prima binnenklimaat, waarin wordt onderzocht hoe planten in een kantooromgeving of in bejaardenhuizen kunnen bijdragen aan een goede luchtkwaliteit, een zuiniger energiehuishouding en het welbevinden van werknemers en ouderen.
- Groene Health Check, waarin gewerkt wordt aan een systeem waarmee op een snelle manier in kaart kan worden gebracht in welke straten en buurten het groen goed bijdraagt aan het welbevinden van de bewoners en waar er verbeterpotentieel is.

Het groene bedrijfsleven en gemeenten

Het groene bedrijfsleven is nauw betrokken bij de uitvoering van het onderzoek in de vorm van een Klankbordgroep Ondernemers en via ondernemersnetwerken. Hierdoor kunnen onderzoeksresultaten snel in de praktijk gebracht worden.

De groene agenda is ook zeer relevant voor gemeenten. Groen heeft een hele hoge potentie om bij te dragen aan de oplossing van vele problemen die gerelateerd zijn aan het leven in de moderne verstedelijkte omgeving. Om deze bijdrage ook werkelijk te benutten, en sterker nog, het groen actief in te zetten om de leefbaarheid te verhogen, is specifieke kennis nodig. Het onderzoek van de Groene Agenda is gericht op het bieden van handvatten hoe het openbaar groen zo kan worden aangelegd en beheerd dat het optimaal bijdraagt aan verbetering van het fysieke leefklimaat (mitigatie temperatuur extremen, waterberging, luchtkwaliteit), de sociale samenhang in buurten, en het welzijn van de burgers die daar wonen. Het onderzoek levert daarnaast ook inzichten op over wat een groene binneninrichting kan betekenen voor een goede gezondheid, afnemend ziekteverzuim en het concentratievermogen van (gemeentelijke) medewerkers en leerlingen en leerkrachten op scholen. ●

Voor meer informatie over het lopende onderzoek van de groene Agenda, of resultaten van afgeronde (deel)projecten, kunt u contact opnemen met Albert Haasnoot (alberthaasnoot@royalfloraholland.com), programmamanager, of met Joop Spijker, onderzoekcoördinator van het programma (joop.spijker@wur.nl).

WEBSITES

www.iverde.org
www.royalfloraholland.com/nl
www.wur.nl